

„Jej pa molči!“ vzklikne nejevoljno duhovni in hiti odrejati in pripravljati, česar je treba na pot. Pa ni bridkosten zaradi pomejniške oglarjeve nerodnosti, marveč iz žalosti, ki se mu je zopet obudila v misli.

„Kaj sem se prej besedil s svojim Gospodarjem v nebesih,“ golči sam s seboj, „o maliču, da ga ne pripoznam v telesu in da ga ne potrdim po basnih. Saj ga res ne! Pa ga moram kot hujšega, spričo nadležnosti, ki mi jih spočenja. Prekleti potuhnjenec! Pes potepeni! Z drugega konca zemljé se pripodi, ko začuti smrt pa se žene, da bi šlo vse po zlu. Tudi zdaj! Dal je to južno, opasal mi pljuča, pometel mi moža pod breg, da je prišel morda prekesno. Nagaja! Kot klop. Komaj z oljem ga udušiš pa izluščiš iz kože. Kot kušcar. Z razbeljenim železom ga moraš prijeti, da popusti, kar je popadel. Noben upnik ni bolj siten... Kristus, sin živega Boga! Tak daj mi ga takega, kakor ga ni, s telesom. Manj ga bom obračtal, primem ga in pretepem... carmino, lacero, asso, capistro...“

Usehnil je v tem svetem gnevu brez moči pa se zdrznil v novi grozi.

„Moj Bog,“ je zastokal v mislih na bolno deklino Zadlazom, „Pridem pa jo najdem morda še živo in celó pri zavesti, pa bom spet tisto bridkost imel, da jo za spoved ne bom znal pripraviti, ki ne bo hotela verjeti, da ji bije zadnja...“

In vikar je začutil, da se mu zopet vnema tista sveta slà, ki je že ves dan bolan od nje...

Vdano, mrtvo se je približal razpelu, sklenil roke in jih vzdignil kakor za molitev. Komaj je še razločil v mraku sajasti lik. Ni molil, le vdajal se togo:

„Ne prosim! Oba veva, da, če bi tudi hotela, ne more več biti. In povedal sem Ti tudi že, da sem zato obupal. Imej svojo božjo srečo zase! Thabiti, Kumi: ... Tvoja volja, amen!“

In se je obrnil k oglarju in hlapčetu pa velel kratko:

„Pojdimo!“

* * *

(Dalje prih.)

Pomlad

Bogomil Fatur

Bratci vetrovi

Mladi vetrovi skozi pomladno noč gredo,
nesejo zemljo v rokah kot zeleno jabolko
jutru naproti, da jo ožge, da v vrelem poletju dozori
in nam jeseni da kruha, medu in svete krvi.

Vroče kopeli so v penah južnih morij in zvezd,
naj voda izpere gnojišča, gnijoča sredi cest,

naj solnce izžge vse rane, zatre vseh bolezní káli,
da svet kot rdeče dete v zibelki zacveti.

Mladi vetrovi pomladni, bratci, sodrugi nam,
dajmo si roke, mi gremo z vami, kdo bi zdaj hodil sam,
mi vsi ljubimo polja in rose in beli cvet,
z nami je mladi bog in mi ga pojdemo razodet.

Veter

Veter gre, kot svetel plug
gre veter preko zèmlje,
reže, ruši, orje, jemlje
grudo, kot bi gnetel kruh.

Nosi veter vonj cvetov,
z njim nam žetev oplodi,
nosi soka in rasti
na rokah in blagoslov.

Veter gre, naš svetli drug,
reže rano v prsa vsa —
kadar pride do srca,
ga poljubi, potepuh.

Pomlad

Pojdem z vetrom in z mladim marcem Makovo srce iz zemlje priklíje,
roko v roki preko polja, klas se po brazdah razraste kot klic,
trije borilci, udarec za udarcem jutrnjo stran neba zakrije
zdramimo bele tíšine iz sna. jata trepetajočih ptíc.

Trije prijatelji: marec in jaz in veter
se poljubimo sredi polja,
potem pohitimo spet dalje po svetu,
kamor nam solnce popotnico da.

Solnčna kletka

Solnce vse jutro zlato
kletko iz žarkov tke,
če se mu nit pretrga,
drugo, bolj trdno pripne.

Zemlja, zelena ptička,
kdo jo je v mrežo ujel?
Solnce ujelo je ptičko
in Bog je po njej zaihtel.

Zemlja, sestríca, z nami
v kletki poj iz srca:
solnce nas je objelo,
tebe in mene in bratce vsega sveta.

Romarska pesem

Aleluja! Okno je odprto! V jutrnjem solncu se je raztalila šipa!
Črešnja cvetè pred njo, kot z belo rokò je
dala mi znamenje: zemlja me kliče, dalja utripa, utripa —
aleluja, aleluja, kri v mojih žilah poje!

O, kako trave na tratah od zelenila blestijo,
kako se v vetru lesovi kot temna vrata odpirajo,
sleherno noč jih zvezde kot s cvetnim prahom plodijo,
sleherno jutro jih rose pomladne izpirajo.

O, kako trave mehko pričakujejo mojih korakov,
kako je kot perje in postelja mah pod drevesi,
o, kako dobro dé dež, ki se spušča dehteče iz daljnih oblakov,
in solnčece, mlado solnčece kot postovka utripa nad lesi!

Gori pod njim so gore, beli zidovi izpred Jeruzalema,
in zopet tam zadaj dalje, brez konca dalje —
aleluja kliče me zemlja, ki jo jutro objema,
aleluja, aleluja, moja so polja in rose in novorojene dalje.

„Business“

Louis Adamič

Ker preživlja danes Amerika težko gospodarsko krizo, kakršne še ne pozna njena zgodovina, se nam zdi primerno prinesiti v prevodu ta monolog iz zadnjega Adamičevega romana „Otemnela planota“.

„...Kupčija je kupčija“, je dejal. „Njen edini smoter je čim večji dobiček, vse drugo ji je nesmisel... Kupčijske družbe, kakršne imamo danes, niso socialne ali človekoljubne ustanove, še človeške ne. Mrzle so, brezosebne, nesocialne in oblastne; družba nima vpogleda vanje. Kdor hoče biti dober poslovni človek, ne sme poznati ljubezni do človeštva, postati mora skoro nečloveški, vsaj kolikor je le business man. In res bi se komaj dalo reči, da vodijo te družbe ljudje v pravem, življenjskem pomenu besede. Upravlja jih skoraj izključno le politika. Z leti — odkar se je pričela velika kupčija — je ta način prešel v tradicijo. Ta kupčijska politika pa malo ali nič ne upošteva človeškega elementa v kupčijskem življenju. Za dobiček gre, za drugega nič.

Ne razumite me napak: nimam namena črniti poslovnih mož kot ljudi. Niso osebno krivi pomanjkanja socialnega čuta v kupčijskih poslih. Poudariti moram, da je to pomanjkanje socialnega čuta neločljivo od našega ekonomskega sistema. Neizogibno je tako. Po svoji pravi naravi kupčija